

PĚT RAD, aneb Pravidla při poskytování dávek z nemocenského pojištění

Vznikem pracovního poměru vám vzniká zákonná povinnost účastnit se na nemocenském pojištění. Tato povinnost je však vyvážena tím, že v případě, kdy nastane okolnost, pro kterou nemůžete dočasně vykonávat svou práci, bude vaše případná finanční ztráta vyrovnávána prostřednictvím příslušných dávek nemocenského pojištění. Pět rad a pravidel při poskytování dávek nemocenského pojištění:

RADA PRVNÍ

Od kterého okamžiku máte nárok na nemocenské dávky, a v jaké výši?

Pokud vás uzná váš ošetřující lékař za dočasně práce neschopného nebo vám nařídí karanténu, máte nárok na nemocenské dávky poskytované Českou správou sociálního zabezpečení od 22. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti až do jejího konce, maximálně však 380 kalendářních dnů počítaných od vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Po dobu prvních 21 kalendářních dnů jste zabezpečeni náhradou mzdy, kterou vám poskytuje zaměstnavatel. Náhrada mzdy náleží za pracovní dny, a to při dočasné pracovní neschopnosti od 4. pracovního dne (při karanténě od prvního pracovního dne). Za první tři dny pracovní neschopnosti nepobíráte tedy žádnou náhradu mzdy, či jiné dávky. Náhrada mzdy se poskytuje ve výši 60 % denního vyměřovacího základu.

RADA DRUHÁ

Důsledně dodržujte režim pracovní neschopnosti a vycházek stanovených lékařem, jinak vám hrozí přísné postihy. Zaměstnavatel je oprávněn kontrolovat v období prvních 21 kalendářních dnů vaší dočasné pracovní neschopnosti, zda dodržujete stanovený režim zdržovat se v místě pobytu, a zda dodržujete dobu a rozsah povolených vycházek.

V případě zjištění vašeho porušení povinností vyhotoví o kontrole písemný záznam. Stejnopis tohoto záznamu je zaměstnavatel povinen doručit zaměstnanci, příslušné okresní správě sociálního zabezpečení a ošetřujícímu lékaři zaměstnance. Zaměstnavatel vám pak může se zřetelem na závažnost porušení povinností snížit nebo neposkytnout náhradu mzdy nebo platu, popřípadě i dát výpověď.

Právo kontroly dodržování režimu pracovní neschopnosti přísluší i orgánu správy sociálního zabezpečení, který zaměstnancům vyplácí dávky. Také ten může v případě, že zjistí porušování stanoveného režimu, rozhodnout o odnětí nebo krácení nemocenských dávek.

RADA TŘETÍ

Nemocenské nepatří mezi jediné dávky, které můžete obdržet. Na dávky plynoucí z nemocenského pojištění mají nárok i ti, kteří nemohou pracovat z důvodu ošetřování některého člena ze své rodiny. Nárok na ošetřovné má ten zaměstnanec, který nemůže vykonávat práci z důvodu ošetřování dítěte mladšího 10 let, pokud toto dítě onemocnělo nebo utrpělo úraz, nebo pokud jiný člen domácnosti z důvodu nemoci, nebo úrazu, či porodu vyžaduje nezbytně ošetřování jinou osobou. Doba, po kterou se ošetřovné poskytuje, činí 9 kalendářních dnů, a jde-li o osamělého zaměstnance, který má v trvalé péči alespoň jedno dítě do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, 16 kalendářních dnů. Výše ošetřovného je stejně jako v případě nemocenského – 60 % denního vyměřovacího základu.

RADA ČTVRTÁ

Dávky plynoucí z nemocenského pojištění vám mohou být za zákonem stanovených podmínek poskytnuty i po skončení pracovního poměru. Nemocenské dávky vám náleží také tehdy, jestliže ke vzniku dočasné pracovní neschopnosti, nebo k nařízení karantény, došlo po ukončení pracovního poměru v tzv. ochranné lhůtě. Ochranná lhůta činí 7 kalendářních dnů ode dne skončení pracovního

poměru. Pokud však zaměstnání trvalo kratší dobu, činí ochranná lhůta jen tolik kalendářních dnů, kolik dnů trval pracovní poměr.

RADA PÁTÁ

Nemocenské dávky lze v některých případech pobírat i u dohod o provedení práce. Zaměstnanci, kteří pracují na základě dohody o provedení práce, jsou povinni se účastnit na nemocenském pojištění, jestliže jim byl zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než 10.000 Kč měsíčně. Pojištění vzniká zaměstnanci dnem, ve kterém poprvé po uzavření dohody o provedení práce začal konat sjednanou práci, a zaniká dnem, jímž uplynula doba, na kterou byla dohoda sjednána.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů: Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonů rozhodčích nálezů. Rubrika „5 rad zdarma“ je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka - www.pravnilinka.cz.

Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/15467>

Na co si dát pozor ve „Smlouvě o půjčce“

Dokončení z 02-2013 – „Jak vymáhat dluh – možnosti“

Stejně, jako se dějiny lidstva dělí na část „před Kristem“ a „po Kristu“, můžeme rozdělit i historii vymáhání každého dluhu na úsek „před vydáním exekučního titulu“ a „po vydání exekučního titulu“.

Předžalobní fáze vymáhání dluhů

Žádný z úkonů tzv. předžalobního vymáhání dluhu není úkonem povinným, tzn., že je závislý pouze na dobré vůli věřitele, či ochotě dlužníka ke spolupráci. Hodlá-li věřitel započít s vymáháním některé své pohledávky, která je již tzv. po splatnosti (tj. že dlužník je s jejím plněním v prodlení), zasílá obvykle dlužníkovi dopis, v němž připomíná splatnost své pohledávky a stanoví dlužníkovi náhradní lhůtu k plnění. Nereaguje-li dlužník na takovou výzvu, stupňuje se zpravidla „ostrost“ zasílaných dopisů (věřitel upozorňuje na možnost vymáhání své pohledávky soudní cestou apod.). Následným krokem věřitele pak bývá předání vymáhání své pohledávky advokátní kanceláři, která po oznámení této skutečnosti v tzv. předžalobní výzvě, která je dnes povinná proto, aby věřitel dostal nahrazeny náklady řízení před soudem, podává (v případě přetrvávající pasivity dlužníka) na dlužníka žalobu. Je-li naopak dlužník aktivní, může se s věřitelem dohodnout (ideálně písemně) na plnění splátkového kalendáře (jehož důsledkem bývá např. i odpuštění úroků z prodlení, či jiných smluvních sankcí). Nutno podotknout, že věřitel není povinen přistoupit na splátkový kalendář - je to jeho dobrá vůle. Věřitel může rovněž svou pohledávku postoupit jinému subjektu (a to i bez souhlasu dlužníka) apod.

Žaloba, a návrh na vydání platebního rozkazu

Krokem věřitele, směřujícím přímo k vydání exekučního titulu, je podání žaloby na dlužníka. Žaloba představuje jednostranný právní úkon, kterým se věřitel (zde již žalobce) domáhá státní intervence při vymáhání jeho splatné pohledávky. Z každé žaloby musí být zřejmé:

1. Kterému soudu je žaloba určena.
2. Kdo je žalobcem a
3. Kdo žalovaným.
4. Označení věci.
5. Vylíčení rozhodných skutečností v označení důkazů.
6. Žalobní petit.

Označení sporných stran musí být naprosto nepochybné. Nutností je tedy jméno a příjmení, adresa trvalého pobytu, popř. datum narození, či rodné číslo, název, sídlo, IČO, či údaj o zápisu v Obchodním, či Živnostenském rejstříku.

Co znamená označení věci, rozhodné skutečnosti, žalobní petit v žalobě...

Další náležitostí žaloby je označení věci, které se žaloby týká (může např. znít „Žaloba na zaplacení dlužného nájemného“, „Žaloba na vrácení půjčky s příslušenstvím“ apod.). V úvodu žaloby je rovněž vhodné vyčíslit výši žalované pohledávky (např. slovy „o 10.000 Kč s příslušenstvím“).

Žalobce je dále povinen vylíčit veškeré rozhodné skutečnosti (tzv. skutkový děj) a označit důkazy, jichž se na podporu svého tvrzení dovolává, a k žalobě je přiložit.

V závěru žaloby pak musí být uveden tzv. žalobní petit, t. j. to, čeho se žalobce domáhá. Při formulaci petitu je nutné vědět, že soud nemůže v rozsudku žalobci přiznat více, než čeho se v petitu své žaloby domáhá. Žalobní petit tedy musí být natolik přesný a vyčerpávající, aby po jeho převzetí do textu rozsudku (konkrétně výroku rozsudku) byl tento rozsudek vykonatelný.

Vezmeme-li za příklad případ nevrácené půjčky, může se věřitel v žalobním petitu domáhat:

- a) vrácení celé půjčky,
- b) zaplacení úroků z prodlení (které jsou příslušenstvím pohledávky),
- c) uhrazení smluvní pokuty (byla-li sjednána) a
- d) uhrazení veškerých nákladů soudního řízení (jedná se zejména o zaplacený soudní poplatek a náklady zastupování advokátem).

Návrh na vydání platebního rozkazu

Často využívanou alternativou „tradiční žaloby“ je návrh na vydání tzv. platebního rozkazu (resp. podání žaloby bývá s návrhem na vydání platebního rozkazu spojeno). Výhodou řízení o vydání platebního rozkazu je jeho rychlost, neboť v tomto případě není nařizováno jednání (sporné strany se tak v soudní síni nesetkají).

Platební rozkaz může být vydán pouze v případě, kdy je nárok žalobce z podaného návrhu zcela zřejmý (kdy jsou tedy nároky žalobce bezpečně doloženy důkazy).

Dospěje-li soud k závěru, že o žalobcově nároku není pochyb, vydá platební rozkaz, v němž žalovanému uloží, aby **do 15 dnů** od doručení platebního rozkazu **zaplatil** žalobci uplatněnou **pohledávku a náklady řízení**.

Žalovaný se může proti vydanému platebnímu rozkazu bránit podáním tzv. odporu, který musí v téže lhůtě (t. j. do 15 dnů od doručení platebního rozkazu) zaslat soudu. Následkem podání odporu je zrušení platebního rozkazu a nařízení standardního soudního řízení (v tomto případě se tedy již sporné strany v soudní síni setkají). Svůj odpor musí žalovaný odůvodnit (popř. přiložit důkazy, kterých se na svou obranu dovolává), stejné účinky má však i odpor neodůvodněný. Jestliže jste se tedy dostali do svízelné finanční situace, kdy nejste schopni zaplatit celý dluh, ale určité splátky ano, podejte odpor a dostavte se na jednání k soudu. Bude-li mít soudce Váš návrh na plnění ve splátkách za opodstatněný, rozhodne o nároku tak, že Vám, obvykle se ztrátou výhody splátek, uloží povinnost platit dluh ve splátkách. Důležité je však nebýt pasivní a bránit se odporem, a po předvolání se k soudu dostavit.

Co když se dlužníkovi nepodaří platební rozkaz doručit?

Určitou nevýhodou platebního rozkazu je skutečnost, že platební rozkaz musí být za všech okolností žalovanému doručen do vlastních rukou. Nepodaří-li se platební rozkaz žalovanému doručit (příčemž je např. vyloučeno i doručování do zahraničí), bude platební rozkaz zrušen a nařízeno standardní soudní jednání.

Elektronický platební rozkaz

Platební rozkaz může být soudem vydán rovněž v elektronické podobě. V tomto případě musí být návrh na vydání platebního rozkazu podán na elektronickém formuláři podepsaném zaručeným elektronickým podpisem žalobce, a žalovaná částka nesmí být zároveň vyšší než 1.000.000 Kč. Není důležité, aby dlužník měl možnost elektronické komunikace, elektronický platební rozkaz je mu doručován standardně poštou.

Exekuční titul

Vydáním platebního rozkazu, či rozsudku získává žalobce tzv. exekuční titul, který je základním předpokladem pro podání návrhu na exekuci. Exekučním titulem je listina vydaná oprávněným orgánem (nikoli pouze soudem), která má zákonem předepsanou formu a ve které je dlužníkovi uložena povinnost.

Exekučním titulem tak je

- vykonatelné rozhodnutí soudu, nebo exekutora, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti, nebo postihuje majetek,
- vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo, nebo postihuje majetek,
- vykonatelný rozhodčí nález,
- notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu,
- vykonatelné rozhodnutí orgánu veřejné správy, včetně platebních výměřů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků a jiných rozhodnutí, jakož i vykonatelný smír,
- vykonatelné rozhodnutí a výkaz nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení
- jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští zákon.

Co je to vykonatelnost rozsudku

Představuje-li exekuční titul rozsudek, či platební rozkaz, hraje klíčovou roli jeho tzv. vykonatelnost. Podle občanského soudního řádu se rozsudek stává vykonatelným -

a) jakmile uplyne lhůta k plnění, kterou soud v rozsudku žalovanému stanovil a žalovaný dluh nesplnil dobrovolně.

b) jakmile rozsudek nabyl právní moci (pokud soud žádnou lhůtu k plnění žalovanému nestanovil).

Samozřejmým předpokladem pro vykonatelnost rozsudku je pak i jeho určitost a přesnost.

Co je to předběžně vykonatelný rozsudek

V souvislosti s vykonatelností rozsudků je nutné zmínit tzv. **předběžně vykonatelné rozsudky**, tedy taková rozhodnutí, která je žalovaný povinen plnit již od jejich doručení (nikoli až od jejich vykonatelnosti). Předběžně vykonatelná rozhodnutí se týkají plnění výživného, nebo pracovní odměny za poslední tři měsíce před vyhlášením rozsudku.

Zdroj: <http://www.bezplatnapravni poradna.cz/online-zdarma/vymahani-dluhu-soudne-exekucne/9485-dluhy-a-postup-jejich-vymahani-soudne-nebo-exekucne.html#na-co-si-dat-ve-smlouve-o-pujcce-pozor>